

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» щодо створення передумов для сталого розвитку та модернізації вітчизняної промисловості» (реєстр. № 3739 від 24.06.2020), внесений народними депутатами України Наталухою Д. А. та іншими.

2. Завданням законопроекту є, зокрема, удосконалення процедури публічних закупівель для певних груп продукції машинобудування шляхом встановлення обов'язкових вимог щодо ступеня локалізації їх виробництва в Україні без порушення умов конкуренції на внутрішньому ринку, а саме:

- пропонується тимчасово, з 1 січня 2021 року строком на десять років, встановити особливості здійснення процедур закупівлі визначених у законопроекті переліку товарів, за якими вимоги щодо ступеня локалізації їх виробництва в Україні стають обов'язковими при проведенні публічних закупівель;

- ступінь локалізації виробництва товарів в Україні визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері публічних закупівель, в порядку та за методикою, встановленими Кабінетом Міністрів України.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту не впливатиме на показники державного бюджету.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту не матиме вартісного впливу на показники бюджету.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація проекту Закону не потребуватиме матеріальних та інших видатків бюджету в поточному бюджетному періоді.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Законопроект не суперечить законам, що регулюють бюджетні відносини та Бюджетному кодексу України.

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000009E0E2F0014838300
Підписувач Драганчук Юрій Олегович
Дійсний з 24.04.2020 13:01:11 по 24.04.2022 13:01:11

06050-06-3/21264 від 14.07.2020

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Надаємо такі зауваження до законопроекту.

Частиною другою статті 6 Закону України «Про публічні закупівлі» передбачено, що закупівля товарів, робіт і послуг за рахунок кредитів, позик, грантів, що надані відповідно до міжнародних договорів України Міжнародним банком реконструкції та розвитку, Європейським банком реконструкції та розвитку, Європейським інвестиційним банком, Північним інвестиційним банком (далі – МФО) та іншими міжнародними валютно-кредитними організаціями здійснюється згідно з правилами і процедурами, встановленими цими організаціями.

Пунктом 3 законопроекту пропонується вищевказану частину другу статті 6 вищезазначеного Закону доповнити словами «а також з врахуванням встановлених законом вимог щодо ступеня локалізації предметів закупівлі».

З метою дотримання міжнародних зобов'язань України в рамках співпраці з МФО та врахування особливостей правил і процедур МБРР, ЄБРР та ЄІБ **вважаємо за доцільне виключити пункт 3** законопроекту щодо поширення обов'язкових вимог локалізації в предметі закупівель товарів, робіт і послуг, які фінансуються за рахунок кредитів, позик, грантів, що надані відповідно до міжнародних договорів України з міжнародними фінансовими та валютно-кредитними організаціями, оскільки це може призвести до скасування та /або анулювання виділених МФО коштів.

Наведене зауваження обґрунтовується таким.

Співробітництво України з Міжнародним банком реконструкції та розвитку (МБРР), Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР) та Європейським інвестиційним банком (ЄІБ) здійснюється відповідно до міжнародних зобов'язань України, які виникли з приєднанням держави до МБРР та ЄБРР та укладенням Рамкової угоди з ЄІБ і є обов'язковими до виконання.

Закупівлі товарів, робіт і послуг за рахунок кредитів (позик) МФО здійснюється відповідно до умов міжнародних договорів України з урахуванням політик та правил закупівель МФО, які є невід'ємною частиною міжнародних договорів.

Зокрема, відповідно до Принципів і правил закупівель ЄБРР Банк дозволяє компаніям та окремим особам із всіх країн пропонувати товари, роботи і послуги, в тому числі консультаційні, для проектів, що фінансуються Банком, незалежно від того, чи є країна членом Банку. Компанії та фізичні особи із країн, що розвиваються, а також з країн операцій Банку заохочуються до участі на рівних умовах, тим самим сприяючи процесу розвитку своїх країн.

Умови для присудження контракту можуть обмежуватися лише тими, які необхідні для підтвердження наявності у правомочної компанії чи фізичної особи юридичних, фінансових, комерційних та технічних можливостей для виконання відповідного контракту.

Таким чином, Принципи і правила закупівель ЄБРР не перешкоджають українським компаніям брати участь у тендерах і в подальшому отримувати контракти. Водночас будь-які преференції вітчизняним компаніям заборонені.

Відповідно до Посібника із закупівель товарів, робіт і неконсультаційних послуг Позичальниками МБРР за позиками МБРР та кредитами і грантами МАР визначена вільна конкуренція, що є основою ефективних державних закупівель. З метою заохочення конкуренції Банк дозволяє юридичним та фізичним особам із всіх країн пропонувати товари, роботи і неконсультаційні послуги для проектів, що фінансуються Банком.

Посібником також визначено умови надання переваг вітчизняним компаніям, при цьому використання внутрішніх переваг узгоджується сторонами і відображається в планах закупівель, а відповідні положення включаються до тендерної документації.

Позичальники повинні обрати найбільш прийнятний метод для кожної конкретної закупівлі. У більшості випадків – це міжнародні конкурсні торги (МКТ) за умови їх належної організації та надання пільг вітчизняним товарам і, якщо це прийнятне, місцевим підрядникам на виконання робіт відповідно до визначених умов. Здебільшого Банк вимагає, щоб Позичальники здійснювали закупівлю товарів, робіт та неконсультаційних послуг у рамках МКТ, участь в яких відкрита для чинних підрядників/виконавців.

Вимога щодо виключно місцевої локалізації тих чи інших підрядників/виконавців закупівлі робіт/товарів чи закупівлі робіт/товарів виключно у місцевих підрядників умовами міжнародних договорів з МБРР та процедурами Банку не передбачена.

Згідно з визначеними Фінансовими угодами з ЄІБ умовами кожен кінцевий бенефіціар придбаває устаткування, отримує послуги та замовляє роботи для реалізації проекту у рамках прийнятної процедури закупівель, що відповідає вимогам ЄІБ та його політичним принципам і стандартам, зазначеним у Керівництві ЄІБ з питань закупівель та операційних посібниках проектів.

Відповідно до Керівництва ЄІБ з питань закупівель Банк забезпечуватиме якомога раціональніше використання своїх коштів, а саме: роботи, товари та послуги, які закуповуються за кошти ЄІБ, повинні мати відповідну якість і повинні бути придбані своєчасно і за економічно вигідними цінами. При цьому Керівництво визначає умови реалізації політики ЄІБ стосовно закупівель, зокрема за рахунок відкритої міжнародної конкуренції.

Керівництво ЄІБ з питань закупівель містить положення щодо можливості часткової локалізації в частині закупівлі товарів. Така норма застосовується на розсуд замовника/організатора торгів, і тендерна документація повинна містити відповідні положення. При цьому Банк не дозволяє застосовувати преференцію до робіт (навіть, якщо вони включають поставку товарів) або послуг, що походять з країни отримувача.

Водночас статтею 6 Рамкової угоди між Україною та ЄІБ передбачено, що ЄІБ може ставити фінансування проектів залежно від організації участі в тендерах та інших конкурентних процедурах для укладення контрактів на роботи, товари та послуги відповідно до діючих правил і процедур Банку, що на практиці може мати наслідком ризик неотримання коштів для реалізації інвестиційних проектів в Україні.

Зважаючи на зазначене, під час проведення закупівель товарів, робіт і послуг за кошти кредитів, позик, що надані відповідно до міжнародних договорів України з МБРР, ЄБРР, ЄІБ тощо, необхідно дотримуватись правил вільної конкуренції, та в загальному випадку ніякі преференції не можуть застосовуватись до жодного учасника. У той же час відсутні будь-які обмеження щодо участі місцевих виробників у зазначених закупівлях.

Міністерство фінансів у межах компетенції не заперечує щодо розгляду законопроекту за умови врахування вищезазначеного зауваження.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Юрій ДРАГАНЧУК